

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, PIAC-U. 49. SZ. TELEFONSZÁM: 18.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 43.—
FEL ÉVRE . . . K 90.—
EGÉSZ ÉVRE . . K 180.—

POLITIKAI NAPILAP.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítő).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazgatási törvénykönyv 92. és 57. §. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére elrendeljük:

a Tiszák elfoglalt egész területre, mely budapesti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszeregek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélküli nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. később, elterjesztve, becsúszni fognak bármely módon igaz vagy becsúszni fogókat, vagy relatív meggyűlöletet a hadseregekről, a csapatmunkákról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találhatók, komoly megintézkedés nélkül, vagy tologatni, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet winna, valamint azok, akik mások által elterjesztik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázik;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kísárással, titkos vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet hírtörté helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rosszakarattal megmérgezik, vagy megfertőztetik, fegyvereket, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbe lépnek vagy mások közbe lépését próbálják, hogy megakadályozzák egy lejáró határidőt, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellen szegülő következőképpen lesznek megbüntetve:

As a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadsereg által, első és utolsó alkalommal egy évig tartható büntetéssel és 2000 lej-ig tartható pénzbírsággal lesznek büntve.

As e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak ellenszeregő a hadseregvényekkel által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig tartható büntetéssel és 5000 lej-ig tartható pénzbírsággal.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik közhatalmi vagy állami szándékkal lesz végrehajtva, a hadsereg alatt már életben lévő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszeregőnek a meghatalmazást katonai hatóságok, — csapatparancsnokok, — csapatbírák és bármely katonai rendőrtiszt vagy.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden katonai, hadseregvényekkel, táborparancsnoksággal, csapatparancsnoksággal és katonai hatóságnál, ki lesz hirdetődoboz által is.

E formatervezés megtervezését jogszabályilag állapítja meg a katonai rendőrtiszt.

E rendelet bűntető hatályba lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal a azok azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után ennek bűntet.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatait, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságnál.

Nagyvárad, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka: **Mardarescu tábornok.**

Vezérkari főnök: **Panaitescu tábornok.**

A megjelölt területen katonai parancsnokságoknál.

7264—920. szám.

Értesítés.

Tudomására hozom a dohánytermelőknél, hogy a Román Állam — bár a nemzetközi jog alapján kötelességét megilletné — a Zona területén az 1919. évi dohánytermékek sz. elkövetési jogáról lemond és ezen dohánytermék bevitelét, elhelyezését és értékesítését iránti jogát átengedi a magyar hatóságoknak a megszállott Zona költségének fedezésére.

Debrecen, 1920 január hó 31.

Kormányzó-tábornok: **Mihalescu, s. k.**

A nemzetgyűlés megnyitása előtt Ninos kormányválság

Bécsből jelentik febr. 5 ről: A magyar nemzetgyűlés az eddigi rendelkezések szerint 7-én megtartja formális ülést, melynek összehívására a régi házszabályok mérve. Ezen a formális ülésen Huszár Károly miniszterelnök elterjesztése a megválasztandó korlatok megforja állapítani a nemzetgyűlés ülésszékes megnyitására részleteit, valamint a tanácskozások sorrendjét.

A nemzetgyűlés első édesiméges intézkedése a jogrend és jogbiztonság helyreállítása lesz.

A magyar nemzetgyűlés február 16-án tartandó megnyitóján az összes pártok megkezdésére Apponyi Albert gróf végül a korlátozó határt.

Azokat a híreket, amelyek a kormány válságos helyzetéről kerültek forgalomba, határozatlan megcáfolják.

E tekintetben illetékes helyen utalnak H. n. s. z. r. Károly miniszterelnök legutóbbi tett kijelentésére, amely szerint a kormány mai összetételében mindaddig helyén marad, amíg a nemzetgyűlés meg nem választotta az ideiglenes államfőt. Legfőbb csak ennek megtörténte után lehet szó kormányváltásról, amennyiben a mai kormány a megválasztandó államfőnek rendelkezésére fogja bocsátani magát. Minden egyéb hír, amely kormányválságról beszél, alaptalan kombináció.

Hányzanak a rutinná politikusok

Bécs, február 9. A Neue Freie Presse írja: Általános feltűnést kelt, hogy a magyar nemzetgyűlési választásokon elbuktak a politikai világ és a közélet olyan nagyságai, akiknek nagy tudására, politikai rutinjára, szakképzettségére nagy szükség lett volna éppen a történelmi hivatalos nemzetgyűlésen. Kibuktak Wackerle Sándor, Hegedűs Loránt, Perényi Zsigmond báró, P. Ábrahám Dezső. Fel sem léptek Lovász Márton, Sándor János, Teleszky István, dr. Beáthy László, Darányi Ignác. Hegedűs Loránt kimaradásáról a következőket mondja egy régi politikus:

A külföldön mindenesetre sajtóságos benyomást fog kelteni az, hogy akkor, mikor minden magyar polgárnak vagyona a

pénzügyi kérdések megoldásától függ, a parlamentben, a pénzügyminisztert kivéve egyetlen pénzügyi ember sem lesz jelen. Hogy ez mennyibe fog kerülni az országnak, azt mindenki kiszámíthatja magának. A nemzeti középpárt egyik vezére arra a kérdésre, hogy az eddig megválasztottak közül kiket ismernek a régi politikusok. Így felelték:

Alig egynehányat ismerünk közülük, de azt hiszem nekem igen ismerik egymást. Ezen ezért egyik vagy másik terv kivételénél nagy nehézségek lehetnek, amit még az is növel, hogy a keresztény egyesülés pártjával szemben egy tekintélyes ellenpárt, a ligazpárt is ott áll. Azonkívül nincsenek régi rutinizott parlamenti embereik a mai még ennél is nagyobb baj, kevés közülük a törvényjavaslatok előkészítéséhez szükséges szakemberek. Ezzel szemben a parlamenten kívül álló szakembereket kell majd igénybe venniük.

A függetlenségi pártban, melynek egyetlenegy jelöltje sem jutott be a nemzetgyűlésbe — szintén pesszimistikusan ítéltek meg a helyzetet.

Megbukott államtitkár.

A nemzetgyűlési választásokon Kutha falvy ruszka-krajnai miniszteriumi államtitkár Sátoraljauj helyen lépett fel, mint a keresztény nemzeti egyesülés pártjának jelöltje, de kisebbségben maradt.

Hirdetmény

Tudomásul hozatik, hogy a mai naptól, febr. 10-étől kezdve újabb rendeletig sem vasúton való utazásra, sem szállításra engedély nem adatik ki.

Kat. zóna főparancsnokság.

Azon személyek, akik hamis híreket terjesztettek, az érvényben lévő rendeletek értelmében szigorúan büntetendők.

Az archépes igazolványok kiosztása

A hatóság felvilágosító közlései

A román katonai parancsnokság által elrendelt archépes igazolványokra vonatkozóan a kiállító városi hatóság nevében Csobánka Endre dr. főlevéltáros a közönség tájékoztatására végzett a következőket közli:

Az igazolványok kiállításának munkálataival a kirendelt tisztviselők egyheti fáradságos munkája után vasárnap estére elkészültek a péntek, szombat, vasárnap és hétfői nap folyamán a vezetés az összes igazolványokat, számszámra 85,648 darabot aláírás végett a román katonai parancsnokság elé terjesztette. Csak az aláírás, illetve az igazolványok visszatérítése után kerülhet a sor a kiosztásra és a fénykép beillesztésére. A kiosztás sorrendjéről a közönséget tájékoztatni fogjuk.

Kedden kiosztás még nem lesz.

Mihez tartás végett újból közöljük, hogy minden 12 évet betöltött egyén után csak egy fénykép szükséges. A fénykép előlapja a tulajdonos aláírásával olvashatóan keresszél irandó.

Egy háztartáshoz, vagy testülethez tartozó egyének igazolványait a családú, illetve a testület feje vagy ezeknek megbízottja is kiválthatja. Hasonlóképpen a termelő, illetve a családtagok gazda a gazdaságban alkalmazott és illetélték tekintetében odatartozó egyének (cseléddek és más alkalmazottak) igazolványait maga vagy megbízottja által egyszerre vitetheti el, azonban magával kell hoznia a háztartáshoz, testülethez vagy gazdasághoz tartozó egyének és azok 12 évet betöltött családtagjainak pontos névsorát, fényképeit és a katonai parancsnokság által megállapított díjat, ami igazolványonként 4 azas négy koronát tesz ki. A pénz megolvassa készen tartandó úgy, hogy visszatérítésre ne kerüljön a sor, mert arra idő nem lesz.

A cselédtagok gardák, a házi cseléd, tanoncok munkaadók, hogy amennyiben az évi január hó 19-ike előtt eltávozott alkalmazottaik személyi adatait az illetékes hivatalban nem törlötték, az alkalmazottaik igazolványait is kiváltani köteleztek. Az ilyen alkalmazottak (cseléddek, tanoncok) pedig igazolványaikért a régi gardáknál jelentkezzenek.

A teljesen szegény lakosság (napszármokok, cseléddek stb.), amennyiben fényképet nem tudnak beszerezni és szegénységi igazolványukat az igazolvány kiváltója igazolja, a fénykép csatolásának kötelezettsége alul fel lesznek mentve.

Az igazolványokba ragasztandó fénykép lehetőleg 4 és fél centiméter széles és 6 centiméter hosszú legyen. Csekély eltérés megengedhető, de 8 centiméternél hosszabb vagy szélesebb ne legyen. A kemény kartonokra ragasztott archépek

a kartonlapról leveendő és egy adandók be.

Hollandia bizalmatlan a Népliga iránt

Genf, február 9. Az entente nagy érdeklődéssel várja Hollandia határozatát, hogy hozzájárul-e a Népligához vagy sem. Hollandia helyzete épen olyan kényes, mint Svájcé, mert mindkét oldalon az antimilitarizmus elvi álláspontján vannak. Ha belépnek a Ligába, fel kell adniuk ezen álláspontjukat, mert el kell ismerniük a Liga büntető expedíciós hadviselésit olyan államok ellen, amelyek nem alkalmazkodnak a szabályokhoz. Ugy Németalföld, mint Svájc szembe helyezkedett minden idegen állam magánügyeibe való avatkozással s ennek következtében Hollandia nagyon megfontolja, belépjen-e a Népligába vagy sem. Jóllehet Hollandia földrajzi fekvésénél fogva Németország és Angolország között fekszik és könnyen lehetne háború esetén vérengzések színhelyévé, a Népliga az eddigi megállapítások szerint mégsem képes biztosítani állandó semlegességét.

A holland kormány nagyon élesen rávilágított a párisi és versaillesi békek hiányaira és főképp bibáira. A Népligáról az a véleménye, hogy az csak primitív postalátuma a békés állapotnak. Mivel azonban ebben a Népligában a túlsúly a győzteseké, nagyon természetes, hogy bármilyen általános emberi szempontok vezették is őket a Liga megalakításában, mégis csak az entente politikájára kerülne felül. Ez pedig újra nem jelentheti az egyetemleges és abszolút emberi jogokra helyezett nemzetközi békepolitikát. Mindezt érdekes-e Hollandiának feladni függetlenségét és cserbenhagyni az évtizedek óta folytatott békés politikáját. Hogy Hollandia hozzájáruljon a Népligához, ahhoz abszolút meggyőző alapok kellenének, hogy a Liga az általános emberi célokat meg tudja valósítani. Más különben nem léphet bele egy olyan szervezetbe, amely voittaképpen nemzetközi detektiv-testület és csendőrszerv s amely mindig a mások bajával fog törődni.

A Népligába való belépés magával vonja az egyes államok szuverenitásának csorbítását. Kérdés, hogy ez az áldozat megéri-e, hogy Hollandia a függetlenségét odaadja egy bizonytalan jövőjű szervezetnek? Hogyha Hollandia meg volna győződve a Népliga szerepéről, szívesen feladná szuverenitását és függetlenségét is, de nem akarja magát a győztes nagyhatalmak kényekedvények kiszolgáltatni.

A Népliga a mai tervezésben csak részlegesen könnyíti a militarizmus hajdani terheit, de csak a nagyobb államok javára, a belépő kis államok azonban kénytelenek katonai terheket magukra vállalni. Ezért cserében Hollandia a maga politikáját és függetlenségét csak úgy áldozza fel ha a Népliga az emberiséget meg tudja menteni a háborús veszedelmektől és az eddigi lehetetlen nemzetközi helyzetet elviselhetővé és barátságossá tudja tenni ha a Népliga nem csak hogy az általános békét avatja föl, hanem szervezni is fogja az általános nemzetközi munkát. Semlegességét és eddigi álláspontját más alapokon feláldozni nem érdemes. (Figaro.)

Nemzetközi gazdasági konferencia

Bukarest, február 5. Az »Avantur« jelentő Párisból: Az amerikaiak szükegesnek tartják az európai szövetséges, csatlakozott és semleges államokat, Németországot és Ausztriát, valamint Délamerika országait konferenciára hívni össze a gazdasági nagy kérdések tárgyalása végett. Sőt azt kívánják, hogy az összehívással nagyon is szelni kell. Emlékiratot is készítettek erre vonatkozólag, amelyet Taff, Elihu, Root, Pierpont Morgan, Hoover, Vanderbilt és mások írtak alá s benyújtották az amerikai kormányhoz, a parlamenthez és a kereskedelmi kamarákhoz. Az angolok hasonló tárgyu

emlékiratát Asquith, Cecil lord, Clynas, Thomas és mások írták alá. Es az emlékirat az Európára háramló gazdasági problémákkal és a bekövetkező bukás katasztrófájának veszedelmével foglalkozik.

Az exorzászár kiadatása

Hága, február 9. Hollandia jegyzékben közölte a békekonzferenciával, hogy Vilmos exorzászár csak akkor adhatja ki, ha Németország is hozzájárul a kiadatásához. A nemzetközi jog szabályait a kormány nem hagyhatja figyelmen kívül a így ragaszkodnia kell a német kormány hozzájárulásához.

Rotterdam, Illetékes németalföldi helyen kijelentik, hogy fegyveres német csapatok sohasem vonulnak át az ország területén. Abból az alkalomból ugyanis, hogy a németalföldi kormány elutasította a Vilmos exorzászár kiadatására vonatkozó kérelmet, francia részről azzal a szemrehányással illeték, hogy Hollandia megsejtette a semlegességét, mert megengedte, hogy fegyveres német csapatok vonuljanak keresztül a területén.

Francia kormányválság előtt

Bukarest, febr. 9. Párisból jelentik: A Millerand-kormány tartós életére nincs kilátás. Legkésőbb február 17 én be kell adnia a lemondását. A jelenlegi parlament nem hajlandó egy kormánnyal sem jó lábon állni. Millerand a jobboldal és a nacionalistákkal kacérkodik a mégis amikor felvették a bizalmi szavazatot, a baloldalhoz kellett fordulnia, hogy állását megmenthesse. Csak egy lehetőség van: a Poincaré-Briand, helyesebben a Briand-Poincaré kormány. Ha ez sem lehetséges, ami valószínű, akkor a parlamentet fel kell oszlatni, aminek eredménye az lesz, hogy a felcsu-bott és magához tér Francia-

Frank Sándor

női divat üzlet

Piac-utca 42. sz.
(Magyar-kafeházzal szemben.)

Crépe de chine selymek minden színben!

**Orosz
szabott árak**

Bardách Dezső gyógyszerháza a „Nap”-hoz
Debreczen, Ferencz József-ut 1. sz.
Alapítvány 1820

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyeszközök különlegességek, vegyszerek, kül- és belföldi gyógyszerek különlegességeit s kozmetikai cikkek teljeseen felszerelt legújabb raklap.

országban. Minthogy a győzelem utja most már nincs utjában, a parlamentbe a szocialisták határozottan megérkezve fogják bekerülni. Legalább 200 szocialista lesz akkor képviselő. (Chesneres).

Görögország és a bolgár béke

Athén, febr. 9. Görögország elhatározta, hogy addig nem ratifikálja a bolgár békét, míg a török kérdés nincs rendezve. Ennek alapját az képezi, hogy az amerikai szenátus oly értelmű javaslatot fogadott el, hogy Görögország megszerze a Törökország által kifizetett összes területeket, de ennek ellenében Bulgáriának kikötőt kell kapnia.

A jugoszlávok válasza a fiumei kérdésben.

Lyon, február 9. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány az adriai és fiumei kérdésben az entente ultimátumára a következő ellenjavaslatot tette:

1. Lemondanak Fiume föltti szuverén jogokról és elfogadják a város nemzetközivé tételét a Népliga ellenőrzése alatt, amely biztosítja a város diplomáciai képviseletét is, de követelik Susakot és a Baross kikötőt.

2. Elfogadják, hogy Zára városából szabad kikötőt csináljanak ugyanazon feltételek mellett, mint Fiuméből.

3. Hímsmerik Oroszország szuverenitását Lussin- és Belogozszi szigetek fölött.

4. Elfogadják az adriai szigetek lefegyverzését, a várak lerombolását, azonban követelik, hogy Lissa szigete teljesen az ő szuverenitásuk alá kerüljön.

5. Mindenféle módosítást, ami a Wilson vonalat illeti, vissza utasítanak, így a Carniola és a Szonozecs partvidék mentén is, amely magában foglalja Abbáziát és Voloscót és így követelik a területi összefüggés megszakítását Fiume és Iztria között.

6. Követelik A'bónis függetlenségének elismerését. De ha ennek keresztülvitele lehetetlen, akkor a szövetéségek ezt lehetetlennek tartanák, elfogadják a szövetségesek álláspontját. (Helslor)

Rendelet.

Elrendeli a térsparancsnokság, hogy az osztrák magyar hadseregben tényleges szolgálattal teljesített összes tényleges tartalékos tisztnek nevük kezdőbetűje szerint a tiszti nyilvántartó helyiségben az alább felsorolt napokon jelentkezni tartoznak:

- I. Tényleges tisztek minden nap.
- II. Tartalékos tisztek: minden hétfőn A-F-ig bezárólag
- keddén G-M-ig "
- szerdán N-T-ig "
- csütörtökön U-C-ig "
- pénteken D-I-ig "
- szombaton K-P-ig "
- vásárnap R-Z-ig "

Debreczen, 1920. január 30. Tórparsncsnokság.

Burián béketerve 1916-ban

II. Vilmos és I. Ferenc József levélváltása

Lyon, febr. 7. Berlinben közreadták Bismarck gróf levelezését Burián István báró volt kőbbsé külügyminiszterrel és több osztrák miniszterrel, amelyek közül a legérdekesebb Burián terve. E szerint Burián báró volt az, a ki 1916. októberében már egy béketervet terjesztett elő. Még azon év telen megkelt volna kezdeni a fegyverkezést tárgyalásokat, megszakítván a hadműveleteket. Hivata osztrák jelentette a semlegeseknek is, hogy milyen feltételek azok, amelyek mellett a központi hatalmak hajlandók lennének békét kölni. A feltételek a következők:

1. A központi hatalmak teljes integritása.
2. Minden német csapat visszavonása.
3. Belgium helyreállítása független szuverén állam gyanánt Németország érdekeinek megvédésével.
4. A francia terület teljes integritása.
5. A Kongó állam átengedése Németországnak.
6. Az osztrák-olasz határ módosítása Oroszország rovására.
7. A független lengyel királyság elismerése.
8. A központi hatalmak hársának tilgázása Oroszország és Ro-

mania fölött, ahol Ausztria tulajdonosai birtokosok. 9. Ausztria nem adja fel a balkáni és a macedón birtokait. Eiről lemondana azonban, ha Oroszország nem helyeselné.

Buriánnak azt a tervét, amelyet II. Vilmos elé terjesztettek, a császár Ferenc Józsefhez intézett levelében elutasította. Eiről lemondott a végén Burián arra intve, hogy várjon még egy keveset, amíg a békejavaslatot Bethmann Hollweg közbéli fogja a sajtóban is. Ebben a kérdésben azonban azt a hibát követelték el, hogy nem Bulgáriát, sem Törökországot nem kérdezték meg. Vilmos azt írta Ferenc Józsefnek, hogy elég lesz a két állam számára, ha a Ferenc Józsefhez intézett távirat másolatát körülük velők, mert hiszen az ő kívánásukat is meg kellene elégedtetni kell. Legjobb lesz azonban, ha egyelőre sűrű ködbe burkolják az ő ügyüket.

És az utolsó esztendő megkezdése nagyon világosan mutatja a német császár és kormány gondolatvilágát. (Temp)

Hazajöhetnek az orosz hadifoglyok

Négy év szenvedés

A napokban közölték, hogy a svájci Vörös Kereszt egyesületnek Szibériában és Oroszországba kiküldött missziója milyen feltételek mellett vállalkozik a régi osztrák magyar monarchia hadifoglyainak hazaszállítására. Mivel Aradról írják, a napokban hazérkezett Oroszországból egy Sonn Sándor nevű paraszti, aki elmondta, hogy a svájci vörös kereszt által beküldeni kért horribilis kasszállási költségek nélkül is módjában van, ha nehéz és fáradó utakon is hazajönni a meg Oroszországban levő magyar hadifoglyoknak.

Sonn Sándor egyebekben a következőket beszélte el négy évi orosz hadifoglyagánat szenvedéséről és élményeiről:

Ziata Lipánál sokan estek fogságba. Százharminc kilométert gyalogoltak, mert a cár birodalmában a foglyokra vonatkozólag az a törvény volt érvényben, hogy hajították őket. Kiewben olyan ulaszjárvány utott ki a foglyok között, hogy negyvenötven asztalos gyártotta a kóporstól az elhullott foglyok részére.

Ezerkilencszáztizethatvan előnyorultak az oroszok az elfoglalt területeken hozzáfogtak a Murmann-vasutak építéséhez. Százhuszezer foglaldolgozott a földeseken. Itt ismeretek meg a kancusát is. Fizetést aig kaptak a foglyok, ellenben éheztek s el voltak keseredve, mig nem 1917 márciusában kitört az orosz forradalom. Az első hírre megállt az építkezés, a vezető megszöktek s magukkal vitték

a pénztárakat is. A Murmann vasút félbemaradt, az orosz had ereg megverve menekült.

Ezerkilencszáztizethatvanban szomorú világ következett Oroszországra még szomorubb a foglyokra. Teljes elhagyatottság, ruhátlanság, koldulás mindenütt. Sokan beálltak öregek parasztokhoz dolgozni. Nyolcvan kilencven éves öregek fogták az eke szarvát és serényen nógatták a luda ökröket. A flu beállt a vörösökhöz, vagy fahérekhez, az szszony odahaza főzi a kumpit, az évszázados kori számláló öreg kozák pedig daktint nógatta a két jószágot a földön s amikor leszállt az olmos sugaru nap a tenger alá, lassan hazament a két ökor, a ven kozák és az idegen fogoly.

Ezerkilencszáztizethatvanben fedérbolodott a brodalom. Minden folyamból, minden helyről másmás csapatot és hadvezérek kezében volt Kolozs, Danik, Trekvij, Lenin és Petter, a nép személfénye oroszodak a cár hercegprémes madrebőrös, címeres palatiján. Petter... Ucraina felszárának Rnadsója Ucrainát önállósággá harcolt elszántsán s be akarta veberezni birodalmába G. iclat és Lengyelország egy részét.

Mikor már Kievet is elhagylus s gyslos mentőnk egyk közegetől a másikig, a fehér, beállhatatlan hómezőben szembajított velők egy furcsa mevet. Nagy nagy öböl buvott. Ödög testtel egy hatalmas öböl automebilt. Az öléseken szélesen beburkolva ő hót tiszt ott. A hó ropogott, az ökrök megálltak. A tisztek kérék a társait, hogy adjon nekik Petter a birtokért Korenszky-pénzt. Samikor minden preszt odód a társam, uje entetik a tisztek, hogy Peturát leverték, pénze nem

érvényes többé. És gyorsan tovább álltam. Társam szomorúan követett. Az ökrök magmodutak a a jobb oldalra édemer letemobil öt utasa gazdagabb lett ismét néhány száz rubellel.

Sokan jönnek haza orosz foglyagból, de még többek maradtak odakint. Nem igaz, hogy nem engedik haza a foglyokat. Ok megak nem akarnak jteni. Koldjók van, feleségük van. Várják a nyugodabb időket, amikor majd nem kell a Petter a tiszteknél átadni pénzüket. Különben minden állam maghatottal ott vannak orosz területen s várják a foglyokat.

vizszajvó foglyokat ott várja a román hatóság s hitárszelen s mint én magam, ugy a többiek is hazajöhetnek minden fennakadás nélkül.

Feladéremet a határszelen hagytam. Nem hozhatom át a hómezőbe. Most ismét lithon vagyok s négy esztendő szomorúság életem egy tőlcé fal, mintha egy másik bolygóról kerüstem volna vissza a földre.

Hausse és tőkeemelés

A budapesti bankok védekeznek az idegen tőke ellen

Budapestről jelentik: A budapesti tőzsdén január második felében betörtöközött nagyarányu hausse-mozgásban nyolc amerikai magytkés vett részt, akik cash-szlovák körök uján milliókra menő megbizárolat jutáltak el Budapestre. Ehez az amerikai csapathoz ol az tőkés is csatlakoztak, akik tőing fa részvényeket szereztek nagy teteleken, véül az új szomszédos országok tőkésel, akik a román, cseh és jugoszláv területeken levő vázatok részvényeit vásárolják.

E hausse következtében a magyar bankok, takarékpénztárak és más vállalatok kénytelenek lesznek tetemesen fölemelni részvénytőkéjüket, hogy papírjark kiözönlésének gátat vessenek. Így a Leszámloló bank, a Jelzálogbank és a Magyar Általános Takarékpénztár alapítókejük nagyarányu fölemelését te veszik.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága február 7-ikére rendkívüli közgyűlésre hívta össze a részvényeseiket, melyen 25000 darab 600 korona névértékű új részvény kibocsátásával 30 millió koronás részvénytőkéjének 45 millió koronára való fölemelését javasolja.

Az Esztergom—Bécsvári Közszénbánya részvénytársaság február 3-án tartott rendkívüli közgyűlésen kimondta, hogy 13 millió koronás alapítókéje 33000 darab 200 korona névértékű új részvény kibocsátásával 20 millió koronára emelőd.

Azon személyek, akik nemis hírekkel terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan büntetendők.

„Mercur“ IRÓGÉP-VÁLLALAT Debreczen, Ferenc József-ut 58 sz.

Közép Európának nincs oka tartani a bolsevikiektől

Bécs, febr. 9. A Neue Freie Presse írja: Bécsben pár nap óta hírek keringenek, hogy az orosz vörös hadsereg megkezdte előnyomulását Közép-Európa ellen, sőt olyanokat is beszéltek, hogy a vörös hadsereg egyes részei a galíciai határon állanak. Érdeklődünk itteni entente diplomata és katonai körökben a hírek valóságára felől és a bolsevista veszedelemről következő felvilágosításokat kapjuk:

— Európát e pillanatban nem fenyegeti bolseviki veszedelem

A vörös hadsereg eddigi sikerei csak úgy magyarázhatók, hogy nem jól felszerelt reguláris csapatokkal kellett küzdenie, hiszen Dzirvin és Kolceg csapatait nem tekinthetjük rendes hadseregeknek. Ha a vörös hadsereg újabb előnyomulást kísérelne meg, a kiképzés alatt levő, de már nagy, on magas színvonalon álló lengyel hadsereget talán a magával szemben, amelyet igen nagy mértékben támogatának a nyugati hatalmak. Szeresen védkezhetik a román hadsereg is.

Jelenleg egyáltalán nem fenyeget bolseviki veszedelem és azok a hírek, hogy Kelet-Galiciát vörös csapatok araszították el, nagyrészt törzsei spekulációkhoz fűgnek össze. Természetesen megtörténhetik, hogy a lengyel front egyes részein összeütközések történhetnek a bolseviki csapatokkal. Lengyel országra most az a nagy feladat vár, hogy megvédje keleti határát. Varsóban bizonyára nem fognak könnyelműen néhány provokációt, de nem fognak elzárkózni az elől, hogy Lengyelország minden eshetőségre felkészüljön.

A bécsi román követségen Isopescu Grecul román követ kijelentette, hogy Románia nem kell tartani a bolsevizmustól. A román hadsereg minden eshetőségre készen áll. Valószínűnek tartja egyébként, hogy nem is kerül sor nagyobb katonai akcióra.

Lengyel-orosz harcok

Varsó, febr. 9. Lóvan évf. értesít: Rydz Smigly tábornok hadserege a menekülő orosz csapatok ellenében a Ruzsinszki től keletré elfoglalt több helyet.

Bogorizutól északra a bolsevik csapatok sikerült a Berzina hegyi partjára átkelni és megismadni Svinoc várost. Póssai csapatok egyes ellenséges csapatok visszavetették az ellenséget a folyó jobb partjára és ezután vesztetést okoztak nekik.

A polsai körökben a bolsevikiek a Pripjettől délre ké-

sőbbesett támadásokat látnak a vasútvonal mentén és Selska község közelében lévő állomásaink ellen. A támadásokat az egész nap folyamán folytatták. Tüzérségünk és páncélos vonataink az ellenségek érzékeny veszteségeit okozták. A Pripjettől délre csapatunk ellentámadásba mentek át és az ellenségek egy bolsevista zászlóját az ellenség kezétől kényszerítették ki.

Vilnát és Minsket az oroszok követelik

Varsó, február 9. A lengyel külügyminisztérium hírt kapott arról, hogy a balti államoknak Kopenhágában tartott legutóbbi konferenciáján Litvánia, a szovjetkormány képviselője kijelentette, hogy Oroszország számára köztudomású, hogy nem mondhat le Vilna és Minsk kormányzóságokról és hogy ezeket az oroszok követelik, amelyek most tudvalevően a lengyel csapatok megszállva, föltétlenül vissza kell adni Oroszországnak.

Parancsok

Központi parancsnokság hogy lakosság a román határ közelében, valamint ellátásait a következők terhe alatt lelti parancsnokságnál 12 óráig helyi bejelenteni tartoznak.

Törvények

HIREK

Meggyógyult a polgármester. Márk Endre főispán polgármester, aki pár napon át az ágyat volt kénytelen őrizni, ma annyira jobban van, hogy ma reggel már megjelent hivatalában és a tanácsülésen is részt vett.

Rendkívüli közgyűlés. Márk Endre főispán polgármester engedélyt kért a kormányzó-tábornoktól, hogy február 11-én rendkívüli közgyűlést tartasson a város törvényhatósági bizottsága. A tábornok a közgyűlés megtartását engedélyezte.

Monkórádiók. Márk Endre főispán polgármester a telegépe miatt elmaradt számonkérőket február 13-án pénteken délelőtt 9 órakor fogja megtartani.

Kollégiumok. Hegedűs és Sándor Iradalmi és Nyomdai Régiónyitársaság a református kollégium céljára 1000 koronát juttatott Márk Endre főispán polgármester, mint a kollégium gazdasági bizottságának elnökéhez. A nevezett cég egyik tulajdonosa, Sándor Imre, ezenkívül öt éven keresztül évi 200 koronát ajánlott föl a kollégium céljára. Az első évi 200 koronát már be is fizette Márk Endre főispán polgármesterhez. — Arany Árpád győri szerénz a kollégium céljára 100 koronát adományozott azzal, hogy a jövőben évenként 200 koronát ajánl fel.

Orvosi hír. Dr. Csobor Andor, az Augustus szanatórium volt segédorvosa, v. bábaképzési gyakorlatok Szent Annának 4 sz. oszt. megnevelés orvosi rendelőjét. Rendel: Tóthbel és női betegeknek d. e. 9-11. d. u. 3-5.

Felelősség a postagárdó ellen. A Török postagárdó felelősségét a postagárdó szabályrendelet több pontja ellen szal, hogy amennyiben a városi tanács a szerelmes pontokat meg nem változtatja, a gyártelep kénytelen lesz elköltözni Debreczéből. A tanács a felelősséget, mivel a felelősségi határidő már lejárt, előterjesztésnek tekintette, hogy érdemben válaszolhasson rá. A tanács válasza az, hogy a felhozott kifogások nem helytállóak és ezért a szabályrendeletet eredeti formájában fenntartja.

A házörző ebek. Egy konkrét esetben kifolyólag a városi tanács megállapította, hogy a város belterületén tartott ebek nem lehet házörző ebeknek minősíteni és ezek után a 21 koronás luxus ebadó meg kell fizetni. Házörző ebek csak a külsőségeken tarthatók adómentesen, ahol nem a rendőrség, hanem a csendőrség teljesíti a közbiztonsági szolgálatot.

Varga Lajos dr. könyve. Varga Lajos dr. debreceni ügyvéd tanulmányt a községi gazdasági tanácsok létesítéséről. Munkája kiadásához a városi tanács támogatást kérte. A tanács a városi nyomdával látott hivta fel, egyezték meg Varga Lajos dr.-ral. A nyomda vállalata nem volt hajlandó a már benyomtatott mű átvételére és ezért Varga Lajos dr. újól a tanácshoz fordult és 10 000 korona hitellel való támogatást kért. A tanács írásban, hogy a nyomda nem vállalkozott a maga részéről sem hajlandó anyagilag vállalni a munka terjesztését, érdekes támogatásaként azonban 25 példányt megrendelt a munkából.

Új iparengedélyek. A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki: Szűcs Imre borbély 200, Rotimann Arnold posztó- és kázműáru kereskedés 1000, Mátyás Gyula és Hrabóczy Zoltán ruhafestő és vegytisztító intézet 1500, Szabó Károly hentes 1000, Friedmann Ignác és Miklós női divatterekedő és női szabóipar 4000, Szűcs Károly konyha- és virágterekedő 500 koronáért.

Felvetés a dohánytermelés ellen. A debreceni dohánybevételek felügyelője igen jelentős átiratot intézett a polgármesteri hivatalhoz. Az átirat szerint a dohányjövédék igen nagy dohány szűkületének kellő kielégítése csupán az eddigi állítási terület minél nagyobb arányú kiterjesztésével érhető el. Debrecen határában a talaj minősége és az éghajlati viszonyok olyanok, hogy ott jó kezelés mellett értékes, jól használható dohányok termesztésére előfeltételek vannak. Mivel tehát a feltételek megvannak, a polgármesteri hivatal bírja rá a dohánytermelésre, hogy ne csak az eddigi, hanem ennél nagyobb területen is foglaljon kezét a dohánytermeléssel. de igyekezzen a város határában a dohánytermeléssel felhagyott, vagy ezzel eddig egyáltalán nem foglalkozott gazdákat is a dohánytermelésre lehetőleg meggyőzni. E két irányú propaganda alkalmával a gazdák előtt hangsúlyozni

kell, hogy a dohánytermelés miatt semmiesetre sem fognak károsodni, mert a pénzügyi kormányzat a jövőben különös gondot fog fordítani arra, hogy a dohánytermelésével foglalkozó gazdák részére az őket jogosan megillető polgári hasznait biztosítsa. Dohánytermelés engedélyezése iránti kérelmek a a dohánybevételek felügyelőjéhez intézendők.

A népkönyha javára. A népkönyhő hivatalhoz újabb a következő adományokat kaptuk: Harti Alfréd 500 K. Minolovits Jenő 300 K, Schwarz Lajos Ricket Gézáné elhalálózása alkalmával közöri megváltás címén 200 K. Dr. Magyar Györgyné ugyanezen címen 100 K, Dr. Egél Ignác 100 K. K. 100 K. Neumann Nándorné 50 K, Nagy Katica 1/2 K. 3 és fél kg bab és 1 kg só. Grósz Józsefné 1 bordó savanyú káposzta, Dr. Brokesch Győző 15 K. — Az adományokért hálás köszönetet fogadjunk a Népkönyhő Hivatal.

Közvetlen nyilváníttás. Róza Lajos, Rosenberg Sándor és Lóbi Gyula urak nagybecsű táradozásukért és mindazon kereskedő urak, kik üzletet megnyitását elősegítették, fogadják hálás köszönetem S. D. Lósi Samu rokkant kereskedő.

A városi bélyeg. A városi bélyegről alkotott szabályrendelet nem terjeszkedik ki közvetlenül arra nézve, hogy milyen természetű beadványok látnak el városi bélyeggel és milyen természetű beadványok mentesülnek annak tervése alól. A szabályrendelet ugyanis csak azt mondja, hogy minden a városi hivatalokhoz beadott beadványoz városi bélyegteljesen. A főispán hivatalhoz igen sok olyan kérvény érkezik be, amelynek jogai vitatható, hogy vajon elárandó-e a városi bélyeggel, vagy sem. Naponta fordul elő a civatásban, hogy a közszolgálati alkalmazottak jogos hitványelvárási kérésüket, vagy csekély összegű rendkívüli adókat kérik. Ezek a végző szükség folyton kényeskednek pénz hiányában segítséget kérni, vagy pedig őket jogosan megillető juttatásokat kérelmezik. Szegények bizonyítványt pedig, amelyre jogosultak szegényjogok való kérésének jogukat, az idő rövidsége miatt nem képesek beszerezni. Márk Endre főispán polgármester tehát kérdést intézett a városi tanácsban, mely esetben írja megengedhetőnek, hogy a városi bélyeg, tervése engedélyeztetik. A városi tanács erre kimondta, hogy mindazokat a beadványokat, amelyek rekantási díj, katonai ösztöndíj, adósságot és általában községi nyújtásra iránt adnak be a felvétel, nem kell városi bélyeggel ellátni.

Ami nem éltek, akik amik hirtelen terjesztésük, az országban lévő rendelkezések értelmében szigorúan büntetendők.

Orvosi hír. Dr. Far Zoltán csendőrorvos a Tamasvári helybéli orvosi volt osztály orvosa, bór, nemi és baleset-accidens terüle, civil egyenesnek, délután 2-4-ig. Burgundia u. 18.

Szenet ég a város.
Bodor Gyula miniszteri tanácsos, az erdőhivatal vezetője közölte a városi tanácsal, hogy a faszénégetés nagyon szépen halad előre. Hetenként 40-50 métermázsút égetnek ki. Megfelelő rakfárhelyiség hiányában, de a háztartások szükségleteinek kielégítése és a város a kitermelt faszénét a köztisztviselők reszerzési csoportjának és a városi alkalmazottak szövetkezetének ajánlja fel. A faszén eladási ára körülbelül 4 korona lesz a fogyasztók számára.

Negyedmillió vaggonrablás. Nagyváradról jelentik: Weisz Jakabné aranygyéresi lakos panaszt tett az államparancsnokságnál, hogy éjjel kirabolták azt a vagonot, amelyben holmija volt. Weiszné a lakóhivatal kiutasította Váradról a határtól az elszállításra készen állottak a vagonok. A két negyedmillió korona. A rendőrség a legnagyobb erővel nyomoz az ismeretlen rablók után.

A Royal-épület garadt oseróit. A Henyadi utca 2. és 4. szám alatt levő Royal-szálló épületét, mely a Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság tulajdona volt, Kolling György és felesége megvették 1,000,000 koronáért.

A gyilkos gödör. Tragikus módon lelte halálát Póner Albert 18 éves fiatalember. A Teleki-utca 81. számú házánál, ahol lakott, a vízvezeték javították az udvaron. A javítás céljából ásott gödört éjjelre fődétlenül hagyták s Póner Albert a sötétben belelépett a mély gödörbe. Az esés következtében leszakadt a veséje s rövid idő múlva meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítása végett, hogy kit terhel gondatlanság a fiatalember halálának balesete miatt.

Lopás miatt letartóztatott gróf. Prágából táviratozzák: Egy tolvajszövetkezet az utóbbi napokban elloptott 15 irógépet, melyeknek értéke mintegy 150,000 korona.

A tolvajszövetkezet egyik tagja Zedovitz gróf, akit letartóztattak.

Fuha galériák minden szinben Frank Imréné, Piac-utca 43.

Könyvtárat és könyveket legmagasabb áron vesznek. Jogi könyvek, kottajelölések, hegedű- és oltarhurok nagy választékban kaphatók a Csokonai-könyvtárárszolgálatban, Szent Anna-utca 1.

Werner Divatházban állandóan kaphatók saját készítményű női és férfi fehérneműk.

Stengel fogbetegnek Kazinczy-u. 8. december 1-től csak d. n. 2-5-ig rendel.

Férfi fehérneműk csinos kiállításban Frank Edénél, megyeház mellett.

Villamos színházba vége legkomplikáltabb munkáit készíti és javít Földvári elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 33.

Helvárosi szanatórium Debreceen, Kossuth u. 39. Sebészeti, nő- és belgyógyászati, urológiai és diétás betegek részére; külön szülészobák. Szabad orvos választás. Elsőrangú élelmiszer biztosítva.

Komló Divatház, megyeház mellett. Női fehérneműk nagy választékban.

FOGASZATI MŰTÉNEM Schneider Ferenc Városháza II. emeletén.

Férfi kalapok valódi nyulészőr dívat szinben Frank Imréné, Piac-utca 43.

Asok, akik kamis ábrát terjesztettek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan büntetettek.

SZINHAZ.

A SZÍNHÁZAK MŰSORA

Csokonai-színház
Szerda: C) bérlet. Trilbi, dráma.
Csütörtök: A) bérlet. Trilbi, dráma.
Péntek: B) bérlet. Lili báróné, operett.
Szombat: Délután: Váraskeringő, operett; Este: C) bérlet. Hejebaja báró, operett.

Vasárnap: Délután: Boccsó, operett; Este: Kóristalány, operett.

Vigaszínház

Kedd: Kóristalány, operett.
Szerda: Kóristalány, operett.
Csütörtök: Drócsa tót, operett.
Péntek: Kisasszony férje, vígjáték.
Szombat: Mükedvelő előadás.
Vasárnap: Délután: Trilbi, dráma.
Este: Kisasszony férje, vígjáték.

A színháziroda hírei. — Kóristalány operett, Honthy Hanna felléptével ma kerül színre a Vigaszínházban. A népszerű operett címszerepe Honthy Hanna egyik legkiválóbb alakítása. — Két árva regényes történet, ma a Csokonai-színházban kerül színre. Az izgalmas, érdekesítő darab minden előadása iránt nagy az érdeklődés. — Kisasszony férje, kiváló vígjátékra készült most a színtársulat, mely pénteken kerül először színre.

Az Uránia haditogolmaga. A szent cél érdekében, hogy szenvedő véreinket a meszere orosz fogsághól hosszú szenvedésük után megszabadítsuk, a város urítárságától támogatva az Uránia egy jóteknycélú előadást rendez, mely bruttó (tehát teljes) bevételét a nagy eszme céljaira fordítja. Bővebbet legközelebb.

Carmen Castellori főszereplésével a cigányesny című négyfelvonásos nagyhatású dráma az Apollóban. Előadások 6 és 8 órákor.

Fehér oroslábi műsor az Arany Bika Motel Varietében. Előadás fél 9 órákor.

SPORT.

Az MLSz debreceni fiókjának tanácsa ma, kedden este fél 8 órákor ülést tart. Felhívja az összes helyi sportegyletek vezetőit, hogy ezen az ülésen okvetlenül megjelenjenek. Tárgy: A bajnoki mérkőzések kiértékelése.

Birkózás. Félhivom az összes egyesületek birkózó szakosztályának előadói, hogy holnap 8 nap alatt irásban jelentsek be az egyesületük által

rendezendő birkózó verseny pontos dátumát, továbbá a birkózó szakosztály elnökeinek, előadójának és tisztviselőinek címét, végül azon napokat, a hely megjelölésével, hol tréning órákat tartják. Paulovich Kertületi előadó.

Törvénykezés

§ A nantál rablógyilkost tizenöt évre ítélték. A debreceni esküdttörvényszék szombaton este hozta meg ítéletét Lakatos Ambrus Sándor bűnpörében. A bíróság rablás és szándékos emberölés büntette miatt tizenöt évi fegyházra ítélte Lakatos Ambrus Sándort. A védője felbontást jelentett be.

LEITNER ÉS ROMER
rövidáru nagykereskedés,
Hatvan-utca 2. szám.

Állandóan dus választék.
A legolcsóbb, legszolidabb
bevásárlási forrás.

DR. BRAUN A. ET TÁRSA
ékszerkészítők,
Passage, Gambelinus mellett.

Tavaszi női kalap

ajándékok nagy választékban érkezők

KOHN HELEN

kalapszalonjába,
Piac utca 79. szám az udvarban,

hol férfi, női- és gyermek

kalapok átformálása,

festése és vaslása a mai naptól kezdve 8 nap alatt készütnék.

Tudatom a t. vevőközönséggel, hogy Hatvan-utca 1. az általunk előkészített kalapok eladását megajánlom. Ajánlom papír és cigarettahévely olcsó kiszolgálásait és kérem nagybecsű partfogadásukat.

Tisztelettel
Szőllősi Ferenc,
100% os hadirokkant

A püspök atyafisága.

— Regény —
Írta: Iványi Géza. (43)

A székely királyi kibontott végelemek, mint tényes, pompás ruhákban omlanak le színház színpadán. A nagy alabástrom Mária-szeber, a vallásosságot fitegető színen tüntetése, elvész a bársonyok homváradóiban. Az istennő hitárt két karján szövetek, cipők csodákonak. Az imaszócsoly fedve van a hűség hasznontalan farka limlomjával. A nők vitatkozva, ujjal közt mormogják a selymek ruganyos anyagát, dideregve cirógatják a bársony hamvas színeit. Dívat- és jelmezeképek jernak kérfül-kézre. A társalgás ideges, izgatott. A szövegek igézetétől lénszű vált nők egyszerre becsúsznak. A hőslény énekítő hangja színtársulat szítja az izgalmas hangulatot.

Akkor kőnn a csöndes utcán, a ház előtt feléit az ujjágaráló gyerekek és vércsuhangja:

Vegyenek Városházi Hírlapot.

Külön kiadás... Bacso püspök hírtelen halála... Négy krucijár... Vegyenek Városházi Hírlapot.

A saját lármájától székelt ház nyitott ablakfőlel még ezt a hangos kiáltást sem hallják. Csak a főkaputor megszeli meg az utca hűléstadarának aritkulált behogását. Ott hiszje a méltóságos asszonyt a pamiaszarkában s az székhoz rohan. Az ujjágaráló kölyök feind hozzá egy kővel kiadást. Akkor már többben vannak az ablaknál s Bacso Tilda felélt, mikor a grászkeretben megpillantja a nagybácsi nevét. A főkaputor ijedt, sietéstől haderó nyelvvel kezd olvasni a bevezetést.

Mint felhőben égőből lecsapó villám, egy érte városlunk társadalmát a grászhoz, hogy pályaványozott püspökünk, a fényeslelő egyházmegy, a lángelműs tudós, a pártatlan emberbarát, a kiférkézhetetlen isteni akarat által váratlanul elcsúsztatott. Milyen leszjva...

Tovább nem olvashatta. Bacso Dóriné, ki gögősen leeresztett Mária Terézia tokjától egész s homlokáig hamuszínű lett a hirtre, az egykori tanyai gazdaszony kezében nyereségével rikoltozta rá a főkaptorra:

— Mit olvas itt ez az ember? Micsoda kovács írta ez?

A szomszéd szílen körömsége kértördele, megilletődött arccal jelet meg a közből. Egy urat toltak maguk előtt, aki most jött, még a kalapját is kezében tartotta.

— Fájdalom, igaz... Onnan jövök... Vége van.

Er az ember az alispán volt. Ennek hírei kellett. Ez nem szokott rossz tréfákat űzni... Bacso Dóriné rebant az ujjával.

— Dóri! Hallottad?... O, hisz ez borszától Te itt pipázol, mi-azt a bátyád... Őt kellett volna lenned. A többiek bizonyos mindnyáján ott voltak. Előttök állították, hogy ne lehessen ott, hogy ne lásson téged, ne gondoljon rád... Ilyen a te család. Ismerem a fajtát. Eddig is

ők fájnak fel előtünk mindent. Eredj, ruhadj, ne hagyd megéd kifosztani. Valed megyek. Fe soh' sem bírtál velek. De ha én ráteszem valamire a kezem: az nem övök többé... Gyere, siszágunk...

Dóri az az asszonyi nyelv s szíj rohmatól elhódította, nem felelt föl a nagyva borszéd tragikus értelmét!

— Mi az? Nem értem. Mi történt?

— Nam érted, szerencsétlen! Az történt, hogy meghalt Bacso Gergely.

Ezrel a felkiáltással egyszerre előzdecsyitette önmagát, zokogva borult az ura nyakába. De még az asszonyok megindulásban is az elődi faj ószó, aljas kétségbeesés-jajgatott ki belőle.

— Istennem, mily borszédó csapás ez! Mindent elvesztettünk... Többre vagyunk téve... Mielőttük visera a bíncatári bérletbe... Oh! Dóri, Dóri! Mi lesz belőlük?...
Folyt. köv.

APRO HIRDETÉSEK.

Árny szeszélyek, akik
buzgó munkát folytatják,
az érvényben levő
rendeletek értelmében
szigorú büntetéseket.

MEGNYILT!

Aczél és Deutsch

kereskedelmi ügykezelési és
ingatlanforgalmi irodája

Arany János-u. 2.

(Hugóváralja-palota)

Elfogad megbízásokat keres-
kedelmi ügyek, ingatlanok
vétel és eladására.

Fuvarozást

egy stránczokér-
rel, min' kocsival
helyben és vidékre
vállalok

FRENKEL,

Miklós-utca 34.

Cipő- és csizmaárak

valamint

férfi- és fiu kalapok

Sevilla formában is minden
színben nagyban és
: : kicsinyben kaphatók : :
ÖZV. KOVÁCS IZSÓNÉ,

Csapó-utca 18.

Cipőcrémek,

vesper, botok, Lurion-
vínok, újkő, öngyűjtő,
két víz, cigarettahővel,
3-as és papír, ruhafesték,
szobaspró és átvágya-
pír, szolditányász, ho-
rotva szappan, Brillantin
és pipáruk érkeztek.

Közszükségleti áruház
Csapó-utca 9.

Faraktár áthelyezés.

Értesítjük az igen tisztelt vevőin-
ket hogy Eszék-ly-a. 29. sz. alatti
fatelepünkbe:

Pesti-utca 2. szám alá,
az Alföldi Takarékpénztár tár-
sulatára helyeztük át.

Ajánlunk II. oszt. búrk hasá-
bb tálaltát ölelként és spritva.
Tölgy hasá-
bb tálaltát felaprítva
háshoz szállítva messzénként 60
koronás arban.
Merlecsés a városi mézén. Ke-
mény Béla és társa. Városi iroda:
Piac-utca 72. szám, II. emelet.

VETÉSSY KÁROLY

fűszer és csomagolóanyagok
állandó raktár

Bethlen-utca 36. sz.

POSTA.

Veszek és adok
mindenfélé kézzert, ara-
nyat, ezüstöt és drága
kőveket. Krámer József,
József kir. haros-utca 3.

VÉTEL.

Csokonai-utca
9. szám alatt haz óriási
nagy telekkel, istállóval
ellátva eladó

ELADÁS.

Hagyma
száraz d-racok, kilója
K 450 Schön, Piac-u. 6

Eladó
háshelyek 200-300 négy-
szögöl területűek a Gyer-
mekmenhely mellett Més-
ter-utca végén Cségek-
utca és Balmaújvárosi
utca, frontál. Értékes
heini Gaszár Bantjánál,
Kossuth utca 17.

Mindenféle
új és használt butorok
legelőcsébe beszerzhe-
tők Piac-utca 37. (Kis-
templombazár)

Cimbalom
Sokora gyártmány el-
adó. Homokos, H-d-utca
Horvát telepen.

2 éves száraz

búrk hasábfát,

szepet és

darabos meszelt,

kicsinyben és vaggon-
szárazra bármely al-
másra szállít a

Korona Gőzkönyörgyár

ipar és ker. r.-i. irodája,

Bethlen-utca 23. sz.

VEGYÉS.

Irógépet
legjobbban javít Kessler
és Debreceni műszerész
Széchenyi-u. 1.

Román nyelvre
mindenfélé kérvényeket
írok. Halmovits, Piac-
utca 50. sz.

Angol
tanfolyam feladót kezdők-
nek megkezdődött. Tancz
Varga Gyula. Jelenkezés
r.f. főimnáziumi kapu-
nál február 15. ig.

Román
nyelven kérvényeket ké-
szítok Schwarcz, Széchenyi-
utca 81

Különbejárati
butorokat szóra kiadó,
Csapó-utca 55.

Román nyelvre
írunk és fordítunk bármé-
féle kérvényeket. Ogo-
novsky és Gabányi, Kos-
suth-utca 11., dr. Bally
iroda.

Dobreczeni Gazdák Bankja
Kossuth utca 17. sz. hől-
csőnőket folyóit házak-
ra, földekre és értékpá-
pirokra. Betéteket e fogad
és a betét után kamatot
ad. Értékpapirokat vásá-
rol és elad. Elfogad érte-
keket megadás céljából
és bérbe ad (safe de osit)
pénzüri rekeszeket. Taxa-
répcentár és bank ügy-
letek minden ágazatával
foglalkozik. Felteknek min-
den pénzügyi művel-
tetnél rendelkezésre áll.

Eladó!

Egy nagy szabó-gép, 200
láda teljesen j. állású b. n.
1055 Neuman kabát Schön,
Széchenyi utca 16. ka-
raztálpület.

30 korona
divatos téli sapta, Sapka
gyár, Széchenyi-utca 16.

Tégla van eladó.
Értékesíteni Keresztesi-
utca 29. Vágóhid mellett.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, brillánsoka
magyar arban veszek Schiff-
man Schwarcz, Piac-utca
67. sz.

Hálószoba butor
eladó. Simo yi-ut 11.
Hasi szőnyeget elcsere-
lő társaság.

HANZA ÉS ZAKÁNY
Inverzási vállalat,
Debrecen, Kossuth-utca 39.
teljessé mindenem
usározást helyben és
vidékre.

Versenyszabóság

Simonffy-utca 5. szám alatt.

A legelőcsébb igényeknek is
megfelelő kivitelben vállalatok
főrtőlőcsényők, tőlőcsényők
és egyenrukát
készítését és fordítását pontosan és
legelőcsébb árak mellett.

Reich Márton
ari és egyenruha szabó.

Legelőcsébb bevásárlási forrás

marosújvári szappan főző-
szóda, kristályozott berkő-
sav, kiváló jó zamatu Man-
darin-tea, valódi szeszecet,
fekete bors s egyéb fűszer-
árak nagyban és kicsiben a
legelőcsébbben beszerezhetők

Kupfer Ignác
fűszerkereskedésében,
(Bádogos-utca)

Feladós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Cenzurat dr. Sublieutenant Horváth

Asztalosok figyelmébe!

Furnér érkezett.

Pontos

és

Könyvkötők figyelmébe!

Papírlemez érkezett.

szolid kiszolgálás.

Ringli
és
kapocs
vásár.

HERSKOVICS JÓZSEF

bőr és olpánkellékek kereskedése,

Piac-u. 70.

Ujabb és
ujabb árak
naponta
érkeznek.

Kaptafák.

Cipészkellékek.

Jobb családból való
értelmes fiu
fősz. és rövidaru írásba tanulónak
felvétetik.
Értekezni lehet Csapó-utca 19. sz.
alatti Fűszer és rövidaru írásban.

Fűszer- és gyarmatárakban
viszonteladók a legelőcsébb
árak és pontos kiszolgálás : : :
FRIEDMANN SIMON
Fűszer nagykereskedőnél.

Arany János utca 8. szám,
Csérek Magyar Bankkal szemben.

Tölgy és akácfa
ölelként és aprítva bához
szállítva minden mennyi-
ségben a legelőcsébb nap-
árak mellett kapható : : :
Emerich Vilmos,
Központi iroda: Hatvan-utca 10.
Telep Újvárosi-u. 5. szám.
a gyermekmenhelyől szemben.

Gazdálkodók részére
szép fekete és színes
ruhák, erős bricsesz
nadrágok kaphatók

Lebovits Sándor
Csapó-utca 8. szám

Akác- és tölgyfát
minden mennyiségben
hához szállítok
ölelként és aprítva
: : mértarmérszámuként : :
Polyánszky Oroszt
fűszerkereskedő,
Piac-utca 58. szám és
Miklós-utca végén: Szoboszlói-út 1.